

תפלת שהרית-101 Tefila

Lesson Five- תפילות בלשון רבים-Prayers To Be Recited Using Plural Number

The Rule:

מסכת ברכות דף כט' עמ' ב'-אמר אביי: לעולם לישתף אינש נפשיה בהדי צבורא.

Translation: Abaye said: A man should always include the public as part of his own prayers.

Source 1

רש"י מסכת ברכות דף כט' עמ' ב'-לישתף נפשיה - אל יתפלל תפלה קצרה בלשון יחיד אלא בלשון רבים, שמתוך כך תפלתו נשמעת.

Translation: A person should not recite an abbreviated prayer using the singular person but instead should recite the words in plural person.

Source 2

משנה ברורה סימן קי'-סעיף ד' ס"ק כ- בלשון רבים-ודוקא בתפילה הקבועה לרבים אבל כשאדם רוצה לבקש איזה בקשה בעד עצמו אין צריך להתפלל בלשון רבים.

Translation: Using language that is plural in number-This rule is specifically for prayers that are recited by all Jews. But if a person would like to insert a prayer for himself into the standard prayers, he may use language that is singular in number.

Prayers that are recited in singular number:

א-להי, נשמה שנתת בי טהורה היא. אתה בראתה, אתה יצרתה, אתה נפחתה בי, ואתה משמרה בקרבי, ואתה עתיד לטלה ממני, ולהחזירה בי לעתיד לבוא. כל זמן שהנשמה בקרבי, מודה אני לפניך, ה' א-להי וא-להי אבותי, רבון כל המעשים, אדון כל הנשמות. ברוך אתה ה', המחזיר נשמות לפגרים מתים.

ברוך אתה ה' א-להינו מלך העולם, שלא עשני גוי.

ברוך אתה ה' א-להינו מלך העולם, שלא עשני עבד.

ברוך אתה ה' א-להינו מלך העולם, שלא עשני אשה.

(נשים אומרות: ברוך אתה ה' א-להינו מלך העולם, שעשני כרצונו.)

ברוך אתה ה' א-להינו מלך העולם, שעשה לי כל צרכי.

ברוך אתה ה' א-להינו מלך העולם, המעביר שנה מעיני ותנומה מעפעפי.

Source 3

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ס' עמ' ב'-כי משי אפיה, לימא: ברוך המעביר חבלי שינה מעיני ותנומה מעפעפי, ויהי רצון מלפניך ה' א-להי שתרגילני בתורתך ודבקני במצותיך, ואל תביאני לא לידי חטא ולא לידי עון ולא לידי נסיון ולא לידי בזיון, וכופ את יצרי להשתעבד לך, ורחקני מאדם רע ומחבר רע, ודבקני ביצר טוב ובחבר טוב בעולמך, ותנני היום ובכל יום לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואי, ותגמלני חסדים טובים. ברוך אתה ה' גומל חסדים טובים לעמו ישראל.

Source 4

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף ס' עמ' ב'—הנכנס לישן על מטתו אומר משמע ישראל על עד והיה אם שמוע. ואומר ברוך המפיל חבלי שינה על עיני ותנומה על עפעפי ומאיר לאישון בת עין. יהי רצון מלפניך ה' אלהי שתשכיבני לשלום, ותן חלקי בתורתך, ותרגילני לידי מצוה, ואל תרגילני לידי עבירה, ואל תביאני לידי חטא, ואל לידי עון, ואל לידי נסיון, ואל לידי בזיון, וישלום בי יצר טוב ואל ישלום בי יצר הרע ותצילני מפגע רע ומחללים רעים ואל יבהלוני חלומות רעים ומהרהורים רעים, ותהא מטתי שלמה לפניך, והאר עיני פן אישן המות, ברוך אתה ה' המאיר לעולם כולו בכבודו.

Current Versions Ashkenaz

Source 5

ברוך אתה ה' א—להינו מלך העולם, המעביר שנה מעיני ותנומה מעפעפי. ויהי רצון מלפניך, ה' א—להינו וא—להי אבותינו, שתרגילנו בתורתך, ודבקנו במצותיך, ואל תביאנו לא לידי חטא, ולא לידי עברה ועון, ולא לידי נסיון, ולא לידי בזיון, ואל תשלט בנו יצר הרע. והרחיקנו מאדם רע ומחבר רע. ודבקנו ביצר הטוב ובמעשים טובים, וכוף את יצרנו להשתעבד לך. ותננו היום, ובכל יום, לחן ולחסד ולרחמים בעיניך, ובעיני כל רואינו, ותגמלנו חסדים טובים. ברוך אתה ה', גומל חסדים טובים לעמו ישראל.

Source 6

ברוך אתה ה' א—להינו מלך העולם, המפיל חבלי שינה על עיני, ותנומה על עפעפי. ויהי רצון מלפניך, ה' א—להי וא—להי אבותי, שתשכיבני לשלום, ותעמידני לשלום, ואל יבהלוני רעיוני וחלומות רעים ומהרהורים רעים, ותהא מטתי שלמה לפניך, והאר עיני פן אישן המות, כי אתה המאיר לאישון בת עין. ברוך אתה ה', המאיר לעולם כלו בכבודו.

Source 7

מהזור ויטרי סימן עז—ואו' ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם המפיל חבלי שינה על עיני ומשקיע שנת תרדמה על עפעפי. ומאיר לאישון בת עין. יהי רצון מלפניך יי' אלקינו ואלקי אבותינו שתשכיבני לשלום ותעמידני לשלום ותן חלקי בתורתך ותרגילני לידי מצוה ואל תרגילני לידי עבירה. ואל תביאני לידי חטא ולא לידי נסיון ולא לידי בזיון ושמרני מבא בדמים וישלום בי יצר הרע ומהרהור רע. ואל יבהלוני חלומות ומהרהורים רעים ותהי מטתי שלימה לפניך והאירה עיני פן אישן המות ברוך א"י [המאיר] לעולם בכבודו:

Source 8

ספר האשכול (אלבק) ליקוטי הלכות תפילה דף לה' עמ' א'—ומברך בא"י אמ"ה המפיל חבלי שינה על עיני ומשקיע שנת תרדמה על עפעפי ומנוחה על אישון בת עין ושמרני כאישון בת עין והשלט בי יצר טוב ואל תשלט בי יצר הרע והצילני מפגע רע ומחלומות רעים ומהרהורים רעים ואל יבהלוני חלומות רעים ותהא מטתי שלימה לפניך והאירה עיני פן אישן המות בא"י המאיר לעולם כלו בכבודו.

טור אורה חיים הלכות ק"ש ותפלה של ערבית סימן רל"ט-וכן היה נהוג א"א ז"ל ואומר ברוך המפיל חבלי שינה על עיני ותנומה על עפעפי ומאיר לאישון בת עין י"ר מלפניך ה' אלהי שתשכיבני לשלום ותעמידני לחיים ולשלום ואל יבהלוני חלומות רעים והרהורים רעים ותהא מטתי שלימה לפניך והאר עיני פן אישן המות בא"י המאיר לעולם כולו בכבודו ורב עמרם הוסיף בה דברים ותעמידני בשלום ותן חלקי בתורה ותרגילני לדבר מצוה ואל תרגילני לדבר עבירה ואל תביאני לידי חטא ולא לידי נסיון ולא לידי בזיון וישלוט בי יצר טוב ואל ישלוט בי יצה"ר ותצילני מפגע רע ומחללים רעים ואל יבהלוני וכו'.

Source 9

בעת אישן ואעירה, על תפילות שבן יום ובין לילה מאת דליה מרקס, ידיעות ספרים, 2010

page 215

הקישור בין הברכה ובין הפעולה המחייבת אותה נראה פחות מובהק מאשר בשאר ברכות הפעולות, אבל למעשה יש בו הגיון רב. ניקוי הפנים היא אולי האחרונה בין פעולות הבוקר השגרתיות הנעשות לפני היציאה מן הבית, ולכן מוקדשת לה תשומת לב רבה במיוחד. יתר על כן, הפנים הם החלק הגלוי ביותר בגופו של האדם, הם החלון של נפשו וגופו של האדם, או לפחות המסכה שעוטים בני האדם על עצמם בהיותם בציבור. הפנים הם אלה שעשויים להטותם לפיתויים ולדרך לא ראויה מחד גיסא, ולחושפם לפגעים שונים מאידך גיסא. ההקשר החברתי פורץ באמצעות הפנים להוויה הפרטית של האדם. לכן, עם הכנתו לקראת היציאה החוצה, מובאת התחינה המיוחדת לשמירה ולכך שהמברך יהיה "היום ובכל יום לחן ולחסד ולרחמים בפניך ובעיני כל רואי" – שיהיה ראוי, במלוא מובן המילה ועל כל משמעה.

Translation: The link between the Bracha of Ha'Ma'Avir Sheina and the act that it represents is less evident than it is for the other Birchos Ha'Shachar but in truth it reflects an important concept. Washing one's face is the last of the routine morning preparatory acts that one performs before leaving one's home. Therefore particular attention is devoted to this act. More than that, one's face is viewed as the part of the body that is revealed the most. The face serves as the window into the person's body and soul or at a minimum it is the mask that one wears while appearing in public. It is also one's face that has the potential to turn a person towards temptation and towards misconduct while but it is also the face that can prevent the person from being exposed to harmful elements. Social interactions that can influence a person's behavior begin with the appearance of your face in public. Therefore as part of a person's preparation for appearing in public, our Sages composed prayers that beg for protection to the point that a person asks "Grant us this day and every day, grace, loving kindness and compassion in Your eyes and in the eyes of all who see us"

בעוד הברכה הראשונה במגבש הזה, ברכת "נשמה", עניינה הודיה על טוהר הנשמה שניתנה מחדש באדם עם בוקר, חלקה השני של הברכה האחרונה בו, מכיל בקשה לעזרה והנחיה במימוש הפרטנציאל הזה. ברכת נשמה מדברת על פנימיות האדם והברכה האחרונה מדברת על חיצוניותו. מסע ההתעוררות, אם כן, הוא גם מסע מן הפנים אל החוץ. הקשרים בין ברכת "המעביר שינה" ובין ברכת "המפיל שינה" העוטפים את השינה משני קצותיה אינם יכולים להיות מקריים.

Translation: While the first Bracha in this series of Brachos, the Bracha of Elkei Nishama, serves to acknowledge the purity of the soul that is returned to each person each morning, the second section of the last Bracha in the series, includes a request for assistance and guidance as to how to maintain the purity of the soul. The Bracha of Elokei Nishama focuses on matters that lie within the person, his soul, while the last Bracha focuses on the outside world that the body will encounter. The process of waking, therefore, is viewed as a journey in which we pass from being concerned with matters that involve our inner selves to being focused on what our outer selves will encounter. It should not be surprising therefore the Brachos of Ha'Ma'Avir Sheina and Ha'Ma'Pil Sheina are linked by being the Brachos that surround our sleep state and their placement cannot be viewed as coincidental.

תפילות The Words Within These

חבל

Ropes

אישון בת עין

Pupil of the eye

והאר עיני פן אישון המות

תהלים פרק יג' – (א) למנצח מזמור לדוד: (ב) עד־אנה ה' תשכחני נצח עד־אנה תסתיר את־פניך ממני: (ג) עד־אנה אשית עצות בנפשי יגון בלבבי יומם עד־אנה ירום איבי עלי: (ד) הביטה ענני ה' א־להי האירה עיני פן־אישון המות: (ה) פך־יאמר איבי יכלתיו צרי יגילו כי אמוט: (ו) ואני בחסדך בטחתי יגל לבי בישועתך אשירה לה' כי גמל עלי:

Translation: 1. To the chief Musician, A Psalm of David. 2. How long will you forget me, O Lord? For ever? How long will you hide your face from me? 3. How long shall I take counsel in my soul, having sorrow in my heart daily? How long shall my enemy be exalted over me? 4. Look and answer me, O Lord my God; lighten my eyes, lest I sleep the sleep of death; 5. Lest my enemy say, I have prevailed against him; and those who trouble me rejoice when I am moved. But I have trusted in your loving kindness; my heart shall rejoice in your salvation. I will sing to the Lord, because he has dealt bountifully with me.